

СОНЯЧНИЙ ШЛЯХ

*Життя — це шлях крізь терни до зірок.
Зірки — свобода, щастя, молодість, надія...
Ти сходиш сам, але з тобою Бог —
Він серця сила й воля,
в тобі молиться й мріє...*

Надія Юрковська
канд. техн. наук,
ст. викладач
Національної академії
образотворчого мистецтва
та архітектури,
м. Київ

Чим є життя Людини, як не сходженням на Еверест власної душі, що вимагає безперервної напруженої праці серця, волі, розуму і є наслідком нескінченного відродження з попелу?

Цей прогрес є результатом і процесом пробудження, потребує націленості і самовіддачі.

Найзаповітніше бажання людини — щастя. Гедоністична спрямованість свідомості загострює увагу на швидкоплинних проблемах і перетворює незміцнену в своїх ідеалах істоту з неосяжним потенціалом в банального споживача, різноманітність життя якого обмежується кількістю, враженнями та ступенем збоченості.

Проте це хвилинка задоволення, яке насичує найгрубіші ділянки людського мозку й агресивно вимагає постійного підживлення. Значно більше радості отримує людина при насиченні емоційному, ніж фізичному; ще більший ефект — від прогресу інтелектуального і духовного. Людиною рухає потяг до щастя, — і кожен скерований у напрямку, звідки чує його жаданий смак, що розвивається по мірі сходження людини, стає вищим, тоншим: хто відчув смак добрих вчинків, у важкій ситуації вже не зможе намагатись відпочити перед телевізором, — він полетить допомагати нещасним, оскільки саме в добротності народжується найбільше щастя (вона не лише піднімає над власними обставинами і дарує вдячність людей, що відгукується в серці відчуттям справжнього щастя й сенсу власного буття, але й приносить філософське усвідомлення цінності життя і радощів, після досвіду та розуміння справжніх трагедій).

Коли людина відкриває для себе нові горизонти, починає розвиватись і бачити сенс життя не лише в сьогоденних насолодах, задоволенні базових фізичних і соціальних потреб, вона підходить до підніжжя власної Голгофи, що принесе спасіння не лише їй. Людиною керують інтерес, бажання розвиватись, потреба бути корисним, передавати свій досвід і душевні сили тим, хто є поруч. Але постійні пошуки, все міцніші ідеали і ясніше бачення чистоти життя обов'язково призводять до розчарувань та втрат, найбільшчими з яких є смерть того в самому собі, що раніше вважав за свою сутність.

Це лише одна з перепон на шляху. І рано чи пізно — але напевне всі її долають, завдяки цілеспрямованості та вірі в ідеал, відчаю або втомленості від усього наносного. Зменшує біль усвідомлення, що це не злодій крає серце й руйнує долю, — а хірург лікує від смертельної хвороби, що інколи потребує болючих операцій: від них втрачають свідомість, не розуміючи їх необхідності, не в змозі пережити біль. Проте анестезією

є щира віра в найкраще і довіра долі, прагнення розвиватись і бути Людиною за будь-яких обставин, які лише висвітлюють внутрішню суть особистості (для проявлення себе в якомусь аспекті необхідно відчуті спокусу: наприклад, бідна людина не може називати себе аскетичною чи безкорисливою, оскільки це її даність, умови життя — проте вже володіючи матеріальним майном, вона робить вибір. Саме при нових можливостях відкриваються незнайомі до цього інстинктивні, емоційні потяги, тенденції особистості). В нездоланно важкі моменти рятує реалізація найвищих ідеалів в своєму житті: лише той насправді вірить в диво, хто безкорисливо робить добро для інших. Людиною є не той, хто може робити добро, — проте лише той, хто не може своїм існуванням не освітлювати життя інших.

З іншого боку, серйозно перешкоджають постійні труднощі, боротьба з обставинами, побутом, вимогами життя, оточенням, яке не розуміє високі ідеали та потреби. І справжні перемоги над зовнішнім неможливі без подолання внутрішніх бар'єрів, оскільки все зовнішнє нас стосується лише коли безпосередньо чіпляє щось всередині — щось невидиме й невловиме, але живе, велетенське, сповнене сили чуттів та безграничної енергії життя, свободи і щастя — щось найбільш вільне у світі, але часами замкнене в неподоланній клітці. Ці грати проявляються тоді, коли внутрішні потреби не можуть бути реалізовані через зовнішні обставини — чи то люди, тіло, обумовленість матеріального світу тощо. І якщо ціль висока, бажання зсередини здатне привести до справжньої свободи (принаймні істотного подолання, звільнення на даному етапі, сходження на нову, недосягну раніше вершину), то пробуджене серце всіма силами починає шукати шляхи реалізації власної потреби. Ця внутрішня битва на Курукшетрі власної душі,

безперервна боротьба-молитва, яка очищує всю істоту зсередини, робить її смиренною, — але безмірно вольовою і нездоланною, — і дає відчуття спокою, захищеності, щастя й радості, призводить, врешті-решт, до цілковитої перемоги — спочатку всередині. Тоді для людини наступає рай на Землі — в поточній реальності, незалежно від оточення. І зовнішні обставини вже не мають влади над звільненою власною кров'ю душею: вони або змінюються на краще, або стають замалими і вже не здатні зачепити людину за живе і вплинути на якість життя, оскільки вона переростає їх. Новонароджений фенікс отримує шанс на чергове життя, сповнене пригод, подолань і досягнень.

І знову будуть труднощі, і знову буде відчай, — і безмежний досвід власної смерті, що приводить до відродження. Але це є смерть власної особистості, не найкращих її властивостей і проявів, що лише на перший погляд є атрибутами самої суті людини, — проте насправді обмежують її свободу і нерідко є проявом гордині та інших вад. Так великий хірург — життя — з безмежною милосердною наполегливістю зцілює і вдосконалює нас, відкриваючи нові горизонти власної душі — безмірно могутньої і чистої. Дарує нові якість життя і силу самоусвідомлення — цілком інші можливості розвитку, радості й задоволення, невідомі й недосяжні раніше.

Це єдиний шлях нагору: завзятість підніматись, нескінченно знов і знов відроджуючись із попелу, долаючи всі круги пекла; непохитна сила волі й відчайдушної, всепереможної віри попри душевну втомленість і безмежний відчай у пори темної ночі душі; могутність серця й милосердя попри зради, — що призводить до власного звільнення і дарує чисту, радісну дитячу совість, справжню дружбу і кохання, щасливе життя Людини. ■

